

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (iz Chicago) \$3.00. Evropo \$3.50. Chicago \$3.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OPINIA VERITAS

SI DEUS NOBISCUM QUIS CONTRA NOS

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Sloga tlači

ŠTEV. (No.) 42.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 8. APRILA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

GEN. SEMENOV ARETIRAN.

New York, N. Y., 6. aprila. — Tukaj je bil danes od ameriških oblasti aretiran bivši antibolševiški vodja general Semenov. Aretacija se je izvršila na postaji Pennsylvania železnici, katero je izvršil newyorški šerif Nagle s pomočjo 5. vladnih dektivov.

General Semenov se dolgi krivega tatvine, ki je bila povzročena po njegovih vojakih v Sibiriji leta 1919. Pokradenega je bilo veliko raznega volnenega blaga in raznih dragocenih kož tamkajšni tvrčki, ki je eksistirala pod imenom Yourevata Home and Foreign Trade Co. Škoda se je precenila tedaj nad \$475.000.00. General Semenov se bo moral sedaj zagovarjati pred sodiščem Zruženih Držav.

JOHN D. ROCKEFELLER ŠE PRI DELU.

Eden izmed najbogatejših milijonarjev v Združenih Državah John D. Rockefeller, ki je star 83 let še vedno hodi v svojo pisarno in energično deluje za svoje po vsem svetu razširjeno podjetje. Stari John D. R. prerokuje, da prihaja boljša doba in edino, kar je potrebno za vse narode je to, da se vsi temeljito pripravimo na delo, ki ga bo nam privedla približajoča se bodočnost. Bajgaš, pa naj kdo reče, da ima človek kdaj dovolj!

S KRASNIM SPOMENIKOM NAD SVOJIM GROBOM JE VENDAR V JEČI.

V Aspermont, Tex., na pokopališču stoji krasen kameniti spomnik, ki pove, da tam "leži" dragi član društva, neki Byard Jackson Cochran, ki je toliko storil za organizacijo. Toda mrtvi član pa sedi v državni kaznilnici radi osleparjenja zavarovalne — insurance kompanije za \$5.000 posmrtnine. Ta Cochran je pred tremi leti naenkrat zbolel. Poklicani zdravnik mu je dal zgaravila. Drugi dan je pa že zdravnik izvedel, da je mrtev. Sosedje so ga prišli "pokropiti" in so ga našli na postelji zavitega v bele rjuhe. Prišla je mrtvaška krsta iz mesta in dva njegova prijatelja sta bila pogrebnička in ga položila v krsto in jo takoj zaprla. Pogreb se je vršil slovesno. Udova je jokala skoraj netolajljivo. Krasni so bili govori, katere so govorili razni možje na grobu. Udova je potegnila tudi zavarovalnino \$5.000 in prodala hišo in se preselila neznano kam, češ, da ji je prehudo za možem, da bi ostala tukaj. Toda pred nekaj meseci je pa nek sovaščan slučajno prišel v kraj, kjer se je družin naselila in na svoje veliko začudenje tam našel svojega "mrtvega" soseda. Sodnija jih je prijela in sedi mrlič v ječi, mesto na pokopališču.

Katoliški možje in žene boste na stara leta morali od kakih rdečkarjev beračiti podpore, ako ne boste s časopisjem obranili te svoje centke, katere ste znesli s tolikimi žulji skupaj. Glejte, saj se to že nekaterim godi!

JUGOSLOYANSKE NOVICE.

Zarota proti naši državi. Belgrajska "Politika" javlja, da se v parlamentarnih krogih mnogo govori o neki novi zaroti proti naši državi, ki so jo začeli baje kovati prošlega meseca na Dunaju. V hotelu "Imperial" so se baje sestali hrvatski in črnogorski emigranti z bolgarskimi in arnavtskimj revolucionarji in neki posebni odposlanci iz Zagreba. Sestanka sta se udeležila tudi dva italijanska višja oficirja, ki sta emigrantom povedala, da se bo izvršil prevrat na Reki in da se s tem prevratom začne akcija vseh zaveznikov proti kraljevini SHS. — Čudna stvar je "s posebnimi odposlanci iz Zagreba." Ti se pojavijo vselej v kakih "zaroti" proti naši državi, kadar gre v Belgradu slabo — Pribičeviću! Koga bi neki sedaj rad zaprl ta gospodin? Slov. št. 61.

Za prehrano Slovenije ni denarja.

Belgrad, 16. marca. — Poslanca Žebot in Stanovnik sta posredovala pri ministru za socialno politiko radi pomoči pasivnim krajem, kjer vlada pomanjkanje živil radi lanske suše. Minister dr. Krstelj in referent v odseku za prehrano sta izjavila, da se vprašanje prehrane siromašnih krajev v Sloveniji ne more rešiti, dokler se ne reši vprašanje denarne podpore. Odseki za prehrano so pri vseh pokrajinskih vladah aktivni, samo v Sloveniji ne. Socialnodemokratska Vojna zveza in Nabavna za druga dolgujeta vladi kredit 3 milijonov Din. Sedaj se ta vsota izterjuje, da bi imela država dovolj sredstev na razpolago. Kako bi se razdelila živila v posameznih pasivnih krajih Slovenije, še ni natančno določeno. Glede iste zadeve je posredoval za Dalmacijo tudi posl. Milanović. Za Dalmacijo in Hercegovino je ta zadeva definitivno rešena, akcija pa je otežkočena radi slabega prometa. (Slov. št. 63.)

"Novosti" proti Pribičeviću.

Belgrad, 17. marca. "Novosti" pišejo na uvodnem mestu o aferi Pribičević-Protić in pravijo, da je potrebno, da se Srbi sporazumejo z ono skupino, ki ima 61 poslancev (Hrvatski blok). Za ta sporazum je pa potrebno, da pade tisti, ki ovira... Pribičević.

Izenačenje davkov.

Belgrad, 17. marca. Komisija za proučevanje vprašanja izenačenja davčnega sistema za vso državo je končala svoje delo in bo predložila direktiji neposrednih davkov svoje poročilo. Na podlagi sklepov komisije bo potem direktija neposrednih davkov izdelala tozadevni zakonski načrt. Čim bo sprejet državni poračun za leto 1922, pride ta zakonski načrt o izenačenju davkov pred parlament. Zakonski načrt o tem predmetu bo najbrže vseboval točko, da velja izenačenje davkov od 1. januarja t. l. dalje

RAZNE NOVICE.

ZDRUŽENJE RUTENSKE CERKVE Z RIMOM.

Kakor poročajo iz Rima, kažejo vsa znamenja, da se bo v kratkem cela rusinska ali rutenska cerkev združila z Rimom. Že rajniki papež Benedikt XV. je leta delal na temu združenju. Njegova velika previdnost je v resnici stvari tako daleč privedla, da se sedaj vrše že resna pogajanja. Rusini stanujejo deloma že v Galiciji dalje po celi južni Rusiji in daleč notri v sredno Rusijo. Nekako 60 milijonov duš šteje cel narod. Res se morda cel narod kot tak ne bo pridružil Rimu, vendar se ga bo velik del, kar bo imelo velikanski vpliv na ostalo pravoslavno cerkev. Vzrok, ki zdatno pospešuje to združenje, je pa boljše življenje. Nesrečno ljudstvo vidi, kako je izročeno na milost in nehičnost ruskemu židovstvu, dokler je ločeno po shizmi od civiliziranega sveta zapadnih dežela.

IRSKA.

Na "otoku svetnikov" teče kri v potokih. Lahko rečemo, da je to kri mučencev, ki so mučeni bolj radi svoje vere, kakor svoje narodnosti. Zlasti v mestu Belfast število nesrečnih žrtev protestantskega fanatizma narašča. 149 ljudi je bilo ubitih v 14 dnevih samo v Belfastu.

NA IRSKEM BODO POSTAVILI NOVO KATEDRALO.

V Galwayu na irskem bodo v kratkem pričeli graditi krasno novo katedralo. Škof O'Dea je že zgotovil vse načrte za gradbo katedrale.

SADOVI FANATIZMA.

Zadnje vladne naredbe proti katolikom v Češko-slovaški bodo imele za posledico to, da sta se Moravska in Slovaška odločile, da bosti odločno zahtevale ločitev od Češke. Početje protikatoliških fanatikov čeških v teh dveh pokrajinah, kjer je ljudstvo še odločno katoliško, je zadnje mesece takšno kruto in tako barbarsko, da se čuje vedno glasneje nevolja ljudstva ki odločna zahteva za ločitev.

KAROLU IZREZALI SRCE.

Kralju Karolu so pred pogrebom izrezali srce in ga dali v stekleno posodico, okrašeno s zlatom. Ako bo avstrijska vlada dovolila, da bo bivši cesar lahko pokopan na Dunaju v kapucinski rakvi Habsburgovcev, potem bodo tja prepeljali samo to srce, ki bo počivalo v krasni dragoceni rakvi.

VELIKA BOŽJA POT ZGORELA

Velika in najbolj sloveča božja pot v Ameriki, Sv. Ane pri Montrealu je popolnoma pogorela. Kakor se poroča, je zažgal neki protikatoliški fanatik. Eden izmed takih revežev, ki čitajo liste, kakoršna je naša "Prosveta". Lepi sadovi!

POVSODI RAZPOR.

Še prostozidarji so si v lasch. Kaj takega se še ni čulo do sedaj. Sedaj se je pa tudi to zgodilo. Angleški prostozidarji so se uprli Velikemu Orientu in njegovim zahtevam in njegovim načrtom. Uzrok razpora je pa pred vsem vera v Boga. Angleški prostozidarji hočejo ostati verni. Oni trdijo, da njih organizacija noče biti protiverska in ne politična, kakoršna hoče pa biti izključno Veliki Orjent t. j. francoska in z njo vse lože, tudi Jugoslovanska, katerih glavni namen je pa uničenje katoliške cerkve in doseči supremacijo v politiki nad vsemi vladami. Angleški prostozidarji dolže Veliki Orjent, da je zadnja leta prostozidarstvo postalo samo plašč, pod katerim se skriva pravi pravcati bolševizem. Posebno špansko prostozidarstvo ni drugega. Posebno je razburilo angleške prostozidarje, ko se je za gotovo dognalo, da je Veliki Orjent vrgel portugalsko monarhijo, da je naredil zaroto proti kralju Karolu, katerega so sklenili umoriti in proti njegovemu sinu princu.

VLADA NI ZA NADZORSTVO PREGOVNIKOV.

Predsednik premogarske unije Mr. Lewis je zahteval pred senatnim zborom, da naj bi vlada vzela v vođstvo premogovnike cele dežela. Senat se je pa izjavil, da bi to bilo samo v škodo vladi, narodu in premogovnikom.

91 UMOROV V NEW YORKU.

Letošnje leto v treh mesecih ima New York svojih 91 umorov. Vse je prestrašeno radi toliko umorov. Posebno vsi, ki imajo denar, se ne čutijo več varnih. Vsi hite dobiti si dovoljenje, da se oborože. — Ali ni to strašno? Sredi milijonov ljudi — se bati ljudi? Kako daleč smo že prišli s svojo prosveto 20 stoletja, s katero se tudi naša "Prosveta" tako rada baha?! Da, daleč nas je privedla ta prosveta brez Boga, tako da sredi ljudi ne bomo varni ne življenja, ne imetja.

IZ DELAVSKIH KROGOV.

PREMOGARSKA STAVKA.

V New Yorku zboruje podobor premogarskih unij in lastnikov premogokopov trdega premoga, takozvanega anthracite, ki išče načinov, po katerih bi se rešil spor in bi se delo zopet začelo. Sam predsednik premogarske unije je predsedoval zborovanjem unij. Kakor so se izjavili, bodo premogarji v stanu v petek večer podati jasno svoje pogoje, o katerih mislijo, da so pravični. Lastniki premogovnikov imajo celo vrsto raznih izvedencev, s katerimi se posvetujejo, da bodo sestavili svoje zahteve in dokaze, po katerih bodo skušali dokazati, da so opravični nizuati premogarjem plače.

V tem času je pa prišlo v več krajih do manjših prask med delavci in stražniki. Tudi je nastal ogenj v štiri premogarskih rovih. Zadnji ogenj je nastal v premogovniku v Wilke Barre, Pa. Delavstvo gasi ogenj. Vendar nekatere bodo le s težavo pogasili.

Spolšno vlada povsodi mir.

Illinoiski lastniki premogokopov stoje trdno na svojih zahtevi, da se hočejo pogajati samo z domačimi Illinoiskimi unijami in nočejo o kakih splošnosti premogarskega vprašanja nič vedeti. Oni trdijo, da se bodo dale premogarske plače ugodno rešiti samo, ako se bodo uredile po državah primerno ondotnim razmeram in ne za vso državo enako.

Posebno konferenca premogovnikov mehkega premoga je sklicana za ponedeljek. Vendar sodi se, da lastniki premogovnikov ne bodo hoteli iti na kako konferenco. "V enem mesecu bodo premogarji zmagali s svojo stavko", se je izjavil v Washingtonu poslovodja Am. Premogarskega združenja. Vendar to bodo dosegli samo s pomočjo vlade."

Vse vaše žulje v katoliških društvih in jednotah bodo dobili rdečkarji v roke, ako ne boste imeli obrambnega močnega časopisja, ki vam bo branilo te vaše žulje. Katoliški časnik se za te bori.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 1.90	50 lir \$ 3.10
1,000 kron 3.70	100 lir 5.75
5,000 kron 17.50	500 lir 27.00
10,000 kron 34.00	1000 lir 54.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzjava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST" Chicago, Ill. 1849 West 22nd Street

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Največji sovražnik delavskih koristi.

I.

Delavstvo nimamo svojih sovražnikov samo v kapitalistih. Ti bi bili še najmanj nevarni, ako bi se delavstvo inteligentno bojevalo za svoje pravice združeno in edino. Največji sovražnik delavstva je delavska nezavednost. Koliko je pa delavcev, ki vedo, zakaj se pravzaprav gre pri cellem boju delavstva proti kapitalizmu? Delavski rdeči časniki, časniki ki trdijo, da so edino delavski časniki, vse vprašanje tako zavijajo, da se nihče iz njih brozge ne more spoznati. Nekaj kriče, veliko besedi napišejo, toda če količkanj inteligentni človek prebere njih brozgo, in išče kakih zrnj, jih ne najde. Nekoliko neumnih fraz o kapitalistovskih sovražnikih, par kletvic na kake "farje", par stavkov kakega babjega jamranja, pa je vsa prosveta in vsa strašna učenost teh listov. Vzemimo delavce, ki so to brozgo čitali že kakih petnajst ali vsaj deset let. V teh letih se mora človek že kaj naučiti. Pa koliko so se naučili? Koliko danes več znajo, kakor so pred 15 pred 10 leti? Vedo danes kaj več? Vedo danes, kaj je socializem? kaj hoče? Prav nič! Proletarec piše sam in britko toži: "Piti znajo". Da znajo piti za deset let bolje in preklinjati in pa za deset let so bolj sirovi in divji, kakor so bili pred desetimi leti.

To je sad delavske rdeče prosvete. To je učenost, katero razširja Prosveta in vsi drugi slovenski in večina tudi drugi socialistiški listi. Židovstvo s svojim socializmom in boljševidmom zmaguje samo med kakimi ruskimi illiterati in med popolnoma neziobraženimi ljudmi in med najnižjimi sloji. Kdor je količkanj izobražen, se mu boljševidem tako neumen vidi, da se mu studi. Če je pa kak inteligentnejši človek med njimi, je to gotovo kak žid ali kak drug izkoriščevalec, ki hoče iz nevednosti drugih ljudi bogateti.

II.

Nevednost je največja sovražnica delavstva.

To delavsko nevednost posebno izrabljajo delavski "voditelji", ki hočejo z njo obogateti. Danes najbolj nese, da se kdo razglasi za delavskega voditelja in začne pod listih kričati o delavskih krivicah, katere trpi delavstvo od kapitalistov. Treba samo se uriniti v kake delavske unije in se tam začeti pehati naprej, da se pride do kakih organizatorjev ali blagajne ali sploh odbora. Tu se vleče plača po kakih 100 dol. na teden poleg velikih komišnov in odstotkov od raznih stavk, katere mu plačajo kapitalisti, da "uredi" stavko. Pet let biti voditelj kake unije, se pravi danes, postati v petih letih kapitalist. Po petih letih je vsak proletarski voditelj kapitalist. Naša Kristana na pr. sta živa dokaza, ki se ne dasta utajiti. Pet let je bil v Ameriki vodja slovenskih socialistov. In danes? — je kapitalist! Tone Kristan je bil doma nekako pet let, ali pa še pet let ne, voditelj slovenskih socialistov. In danes? 10 milijonov plače ima na leto. Toraj je kapitalist!

Pa recite če to ni res?!

Hej, Zajček v "Proletarcu", pa ovrži to trditev, če je moreš! Ti si drugi, ki si se k delavskemu koritcu priril, da se boš "nažlampal", kakor se je Kristan! Slovensko delavstvo: Nikar nič ne dajte za nobeno stvar! ne za cerkev, ne za dobrodelje, ne za svoje sorodnike, nič, nikamor ne smete dati kaj svojih žuvljev kajti, jaz, Zajček hočem vse! Jaz sem zdaj pri koritcu! Usmiliti se me!

III.

Zato pa vidijo vsi delavski prijatelji, da ne bo preje delavsko vprašanje rešeno dokler delavstvo ne bo bolj inteligentno vodilo samo svojih zadev, dokler delavstvo ne bo toliko inteligentno, da bo znalo gledati svojim voditeljem na prste in jim slediti pazno, kam jih vodijo in kaj pod mizo počno, da ne bo samo poslušalo prefrigranih govorov, temveč da bi samo mislilo in odločevalo. To se bo pa doseglo samo z izobrazbo delavstva.

Največji socijolog v Ameriki, katoliški duhovnik Father Dietz iz Cincinnati, Ohio, je prišel na dan z novo idejo: ustanovljati po vseh večjih industrijskih centrih delavske gimnazije, delavske kolegije in vseučilišča, kjer bode delavstvo ob večernih urah dobivalo poduka v vseh potrebnih znanostih, ki se tikajo delavcev, kakor unijonizma, industrije in politike in postav.

Pregovoril je za svojo idejo Amerikansko Federacijo Dela, ki je ustanovila prvi tak delavski kolegij v Cincinnati, katerega bode vodil Father Dietz. Poslopje so že začeli zidati. To bo trinadstropna hiša, kjer bo ta šola. Ta zavod bo nosil ime: Amerikanska Akademija Krščanske Demokracije.

"Ako hočemo napredovati, moramo pred vsem izobraziti zmožne delavce, da bodo sposobni nastopati kot voditelji svojih tovarišev. Kapitalisti stoji nasproti delavstvu z veliko inteligentno premočjo, ker imajo izbražene in učene voditelje svojih interesov. Ta naša šola bode dajala delavskim bodočim voditeljem izobrazbe, da bodo duševno stali na popolnoma enaki stopinji kakor njih nasprotniki, voditelji kapitalistov. Le ako bo delavstvo stopili z enako inteligenco proti inteligenciji bo zmagala zagotovljena. Surova sila nič ne doseže, vse pa pokvari!" Tako je rekel Father Dietz. Mr. John P. Frey, urednik glasila "Mednarodne Unije Molčerja" bo podučeval Gospodarski problem, John McCarthy bo podučeval pravo in politiko. Cel kurz bo obstal iz poduka v angleščini, govorništvo, pisanju, poročil za časnike, v parlamentarskih postavah in navadah, zgodovini, politiki, unijonizmu demokraciji, in v drugih strokah, ki se tikajo popolnoma samo delavskega vprašanja.

Ta šola je velikanski korak naprej v zboljšanju delavskega vprašanja in delavskih razmer. To bo imelo gotovo velikanski vpljiv na prihodnost razvoja delavskega vprašanja. Delavstvo bo dobilo na ta način voditelje, ki bodo popolnoma izvežbani in usposobljeni za to stroko in ne bo treba čakati, da jih bodo kak propadli učiteljski, ali falirani študentki, ali kak sleparski koritarji "vodili", ko sami prav nič ne znajo, drugega kakor slepariti in izkoriščati.

In to je dosegel duhovnik, ali, kakor pravijo "olikano" naši rdečkarji, "far", tisti duhovnik, o katerem pravijo, da je "trot" delavstva, da izse-sava delavstvo, da nič ne stori za delavstvo, da je v škodo delavstvu, da je največja zavira delavskega napredka. In to trdijo tisti, ki so 60 tisoč dolarjev delavskega denarja zafučkali in pokradli, katerega jim je ubogo zaslepljeno delavstvo izročilo v zaupanju, da bodo za ta denar res kaj dobrega storili za narod. To pišejo tisti, ki so obljubili narodu, da mu bodo naredili sirotišnico za njegove sirote, da bodo naredili hiralnico zanje, ki so obljubili, da bodo plače zvišali, ako jim vrjamejo, da bodo Primorsko rešili, da bodo slovensko republiko ustanovili, da bodo vsaj Sloveniji autonomijo dali, da bodo federativno republiko v Jugoslaviji ustanovili itd. Ti sleparji, si upajo metati blato na katol. duhovščino, ki toliko stori za narod. Sicer pa:

Vina gor!
Če ne pa denar nazaj!
Kar čte raj!

Kaj pravi član K. S. K. J. o našem bratovskem sporu?

Kot mene, tako tudi gotovo boli srce vsacega katoliškega Slovenca v Ameriki, ko čita o nelepem bratovskem prepiru v Glasilu KSKJ. in v Edinosti. Kaj je dalo povod tem preprirom bi zelo lahko povedali. O vsem ni primerno pisati, ker s tem bi stvar le še bolj podkurili. Rečem le to, da se od strani našega glasila KSKJ. rado meče polena v delovnanje lista Edinost. Med tem pa se protiverci z divjo silo zaganjajo v vse, za kar deluje list Edinost in za kar bi moralo delovati tudi Glasilo KSKJ. Vkljub tem napadom pa je do sedaj Glasilo KSKJ. molčalo. Molčal je tudi duhovni vodja KSKJ. Ko jim pa je list Edinost povedal, da je to molčanje in ta verska lenoba pogubonosa in ne vredna praktičnega katoličana, pa so zamerili! Zakaj? Lahko je odgovoriti. Žal, da je večina naše duhovščine in svetnih voditeljev nas Slovencev tu v Ameriki, ki ima tisti nepravni ponos, Amerikanci mu pravijo "Foolish self pride." Hočejo biti gentlemanski in ponosni. V tem svojim gentlemanstvu in ponosu se ne brigajo za krike-zasramovanj proti njim in proti veri, katero zastopajo, češ: "mi smo preponosni, da bi odgovarjali takim le ljudem." Nočemo si umazati z njimi rok. Nekateri gredo celo tako daleč, da potem, ko čutijo napade na nje od lastnih rojakov otresejo prah s čevljev in gredo drugam. Hočejo mir! Mir tudi dobijo, ker drugi narodi niso (!) še na tako visoki kulturi, kot je oni del naših ljudi, kateri se preživlja s hrano iz Prosvete in iz Glas Svobode oz. nima še takih učenjakov, da bi z listi, kakoršna sta ta dva povedala ljudem tam, da je vera neumnost (?) in da duhovnikov ni potreba naj tej zemlji. Do sedaj se je boril energično in neustrašeno sam in zoper vse naše nasprotnike samo list Edinost in namesto, da bi mu bili hvaležni, ga še napadajo. Pravijo, da je prenapetnež, prevelik pesimist. Da, pravijo celo, da je fanatičen! Glasilo KSKJ. bi lahko zelo veliko pomagalo bra-

niti našo vero, pa tega ni do sedaj delalo. Dandanes ni zadosti, ako list priobčuje samo nabožne spise. Te berejo samo katoličani. Brezverec ne bode tega bral. Dober odgovor pa bode bral zelo rad tudi brezverec že zavoljo radovednosti, in ko bode videl, da je bil list, katerega je on dosedaj bral, na krivi poti se bo tudi prej spreobrnil, kot pa če bi bral ali poslušal sto pridig. Seveda, z nasprotniki vere se ni ravno prijetno pripraviti. Glasilo KSKJ. je do sedaj hotelo imeti v tem mir. Mir je tudi imelo, to smo videli vsi. Ono je imelo mir, protiverci pa zmagali! Ono je bilo gentlemansko, nasprotniki so se pa smejali na skrivaj. Ono se ni niti branilo! Nasprotniki pa so v ofenzivi proti vsemu, kar ima ono za zastopati in braniti, noč in dan. Pri nasprotnikih deluje, piše, agitira vse, kar je le količkanj zmožno. Njih časopisje priobči vse. Tudi tako, da bi celo živalice, katere imajo rilce, se sramovale če bi znale brati. Pri nas je ravno nasprotno in list, kateri bi moral najbolj delati za vero in jo braniti, je do sedaj spal spanje pravičnega. Ker se ga je hotelo zdramiti iz spanja, je pa zamera! Vkljub zameri, pa se je hvala Bogu vendar le vzdramil, kar nam pričata dva članka, katere sta izšla izpod peresa urednika Glasila KSKJ. v dveh številkah zaporedoma, za katere, bode tukaj povedano, smo mu vsi hvaležni in tudi gotovo list Edinost. Upati je da urednik Glasila KSKJ. spiše za vsako številko en tak le članek, v obrambo vere in prepričan sem, da bode list Edinost ne samo potrpev potem ako se ga "špikne" od te strani, ampak mu bo celo pomagal v vseh ozirih. Po pravici povedano sobrat urednik Glasila KSKJ. ni se "šikalo" nikakor ne, da smo pri KSKJ. dosedaj nosili vero le na spovednem listku. Denimo si jo raje na prsa in branimo jo potomo svojega glasila, da se takoj poznamo že zunaj na ulici.

A. Okoliš, član KSKJ.

Iz slovenskih naselbin.

New York, N. Y. — Dospel sem po lepi vožnji iz So. Bethlehem ravno ob 8. uri zvečer v veliko mesto New York. Podal sem se naravnost na 62 St. Marks Place, kjer sem bil prijazno sprejet od preč. gospodov p. Benigna Snoja in p. Kornelija Petriča. P. Snój so nekoliko oboheli in so morali časno v postelj. Vendar bolezen ni huda in upati je, da v kratkem okreva. Od preč. g. sem bil nad vse prirčno in ljubeznivo sprejet. Oba gospoda sta lista pohvalila in me priporočala svojim župljanom. Mene sta pa naučila, da bom od sedaj za naprej še z večjim pogumom agitiral za katoliški tisk. Hvala Vam preč. g. za spodbujevalne besede!

Drugi dan, so mi preč. g. Kornelija razkazali pet miljonsko mesto New York, ki s svojim nebotičniki

prvači nad vsemi drugimi mesti na svetu. Oglekala sva si otok solza in Newyorški ribnjak. Oglekala sva si otok na katerem ponosno stoji boginja ameriške svobode in s svojo bakljo oznanja svetu, da ljudstvom je treba dati svobode, poštene svobode, ako se hoče, da bo na svetu vladalo zadovoljstvo med ljudmi. Na otoku svobode sva šla v stolp in iz čela boginje Svobode sva gledala na mesto New York in po brezmerem atlantiškem morju, po katerem prihajajo in odhajajo razni parniki. Boginja svobode, ki jo je naredila Francija Ameriki, je krasno in umetniško delo. V notranjščini stolpa so hodniki in ljudstvo vedno ogleduje iz njega mesto New York in atlantiško morje. Tako sem si spomočjo preč. g. p. Kornelija ogledal vse znamenitejše kraje v tem pet

miljonskem Newyorškem mestu, zakar se preč. g. najlepše zahvaljujem za Vaš trud, ki ste ga imeli pri tej priliki z menoj.

Ker je tukaj ljudstvo čez dan skoraj splošno zaposleno, zaraditega sem moral agitirati za liste le bolj ob večerih. Okoli slovenskih družin me je spremljeval Mr. Žagar, tako, da sem obiskal skoro vse rojake po New Yorku in dosegel sem vspeh, kakoršnega nisem pričakoval. Rojaki v New Yorku zelo čislajo naše liste, posebno Ave Maria in Edinost. Pridobil sem na liste tudi veliko novih naročnikov.

Konečno se še enkrat najlepše zahvaljujem preč. gospodoma p. Benignu Snoju in p. Korneliju Petriču za gostoljubnost, stanovanje in pomoč pri agitaciji za katoliške liste. Bog Vam plačaj stotero, kar ste dobrega storili za me in katoliški tisk, ki je v današnjih časih med ameriški Slovenci bolj potreben, kakor kdaj v zgodovini. Iskrena hvala tudi Mr. Žagarja za njegov trud in pomoč.

Pozdravljam vse Newyorške Slovence in jim kličem Gud-by!

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Pueblo, Colo. — Dragi urednik: — Poslani svetlikajoči križ sem prejela in se Vam prisrčno zahvaljujem za njega. Lep spomin je in veselje smoga vsi, ki tako krasno sveti po noči. Skušali bomo še pridobiti kakega novega naročnika za Vaše liste.

S pozdravom ostajamo Vam udani
Družina O.

Barberton, Ohio. — V "Prosveti" šte. 77. sem zopet čital dopis iz podperesa največjega barbertonskega učenjaka F. Boha na polju tukajšnjih brezvercev. Ker mi je znano pod katero streho se kujejo taki dopisi, ki prihajo v našo slovensko javnost po Ameriki iz naše sloveče barbertonske naselbine, zato si štejem v dolžnost, povedati javno, da bi se vsak čitatelj teh njihovih proizvodov ustrašil, ko bi videl na lastne oči te barbertonske filozofe. Znanstveniki in vsi filozofi celega sveta poberite šila in kopita, vi ste ničla proti novodobnim barbertonskim filozofom! Kaj vi veste, ko trdite, da je Bog naš nami! Kaj vi veste, ko trdite, da je Kristusov nauk edina podlaga za spravo med kapitalizmom in delavstvom . . . !

Ampak . . . ! Pozor! Slovenska javnost v Ameriki odpri svoja ušesa in poslušaj! Čuj, novi filozofi modernega časa ustajajo in čast nam barbertončanom, da imamo v svoji sredi vrhove od teh modernih filozofov! Poslušajte predavanje barbertonskega modernega filozofa F. Boha! On pravi: "Zakon evolucije je neizprosni in dokler ne bo izvršil, da bomo uživali vsi enako (bogve če misli na munšajn?) do česar smo upravičeni (on gotovo do poštene brezovke! Op. stavca.) se bo še vedno zoperstavljal duhovščina z močeti vred proti vsakemu napredku. Diktatorstvo, hinavščina, grabežništvo, surova zagriženost in vse to, prihaja v veliki meri iz črnega Rima . . ."

Bajgali! Ali slišite, kaj ste vi katoliški duhovniki! Ali se more kaka naselbina ponašati z enakimi učenjaki, kakor barbertonska?

Seveda, za razumne ljudi je to le smeha vredno, ampak če pomislimo, da bero enake brozge nerazosodni ljudje, je vsega obsojanja vredno tudi uredništvo "Prosvete", ki objavlja take-le laži. V citiranem odstavku iz Bohovega dopisa ne gleda, samo satanska hudobnost napram katoliški veri, ampak tudi budalost in neumnost pisca samega, posebno pa še uredništva Prosvete, ki tako stvar spušča v svet! Uredništvu "Prosvete" je za čestitati, ker objavlja tako duhovita znanstvena predavanja! Za čestitati je pa tudi našemu Martinu, ker Fr. Boh je učenec njegove šole. Bajgali, vsi dolgošci sedajne dobe se lahko skrijejo pred vami!

X.
(Nadaljevanje na 3. str.)

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

Prikazni Roda in drugih priljubljenih krajev pregnanstva so se pojavljali pred Tiberijevim duhom. Če bi bilo to poprej, ne bi bilo nič hudega; toda sedaj je bil Avgust že blizu svojega konca, zato mora ostati v Rimu. Zato je treba sedaj vsaj hliniti pokorščino in spoštovanje nasproti imperatorju. In Sejan — Ta je ravnal prav. On mora še vedno biti pokoren dvema gospodarjema in bi lahko pod gotovimi pogoji enega izdal. — Take misli so križale cesarju po glavi.

"Kdor je prinesel povelje?" vpraša naposled z negotovim glasom.

"Dionizij Atenjan."

"Poslušaj, moj Sejan!" pravi Tiberij. "Ravnal si prav. Avgust moramo biti pokorni. Kar se pa tiče stvari same, pade vsa krivda na Gneja Pizona. Le če narod obdolži tudi tebe, potem si kriv tudi ti. Vidva morata nositi vso kazneni nasledke, če sploh do tega pride. Skrbel bom pa, da ne bo prehudo. Kar se tiče Ligda, bi bilo najbolje, da takoj izgine: le mrtva usta ne izdajo ničesar. Ali Gnej in Plancina mislita, da ga potrebujeta za Germanika. Če je temu tako, naj dobi neko vsoto denarja in naj za nekaj mesecev izgine spred oči Rimljanov."

"Zgodilo se bo, kakor zapoveduješ, moj cesar!" odgovori Sejan in hoče oditi.

"Še nekaj ne pozabi!" zakliče Tiberij za njim. "Ti veš, — jaz sem prijatelj Emilijanov, sem popolnoma na njih strani; resnično, jaz jih občudujem! Naravno je toraj, da jih bom častil in obkladal z dokazi prijateljstva. Avgust se je v resnici skazal malo velikodušnega nasproti sinu junaka pri Filipih. Namesto, da ga oropa družinskih posesti, bi mu moral dodati še novih. Ali ni tako moj Sejan?"

"Tako je, kakor praviš", pritrudi Sejan.

"Našel sem že sredstvo, da krivico popravim — mislim krivico Avgustovo, o kaki drugi sploh ničesar ne vem. — Grad na Liriju naj dobe prejšnji posestniki. — To je božanska misel! Več ne more zahtevati niti rimski senat."

Kmalu po tem razgovoru se je vračal Sejan po tihih ulicah v Viminal nazaj. Čudne misli so rojile po glavi pretkanega dvorjanika.

ČETRTI DEL.

I.

Preteklo je več let. Zob časa pa med tem ni miroval, ampak povzročil je marsikatero spremembo na rimskem političnem obnebu. Avgust Oktavijan, ta veliki glumec, katerega je Livija skrbno čuvala, je odigral zadnje dejanje svoje dolge življenjske drame v Noli in Tiberij je prevzel žezlo svetovnega vladarstva. S početka je vladal modro, trezno in premišljeno, ker se ni čutil nič kaj trdnega na prestolu. Bal se je svojega nevarnega tekmeča, ki se je sedaj sicer zaril že v drugič vgermanske pragozde in je našel obeljene ostanke Varovih legij, a vendar bi ga mogli njegovi vojaki proglasiti za imperatorja in bi znal priti doli od Alp v triumfu pred Rim. Kako bi mu takrat hitelo nasproti senat in ljudstvo — svojemu dolgozaželjenemu knezu miru! —

In v resnici je vrel Rim Germaniku nasproti, ko se je po večletni odsotnosti vrnil iz Germanije domov. Ali boječi in tankovestni mož je vzela, da triumf ne bi imel političnega ozadja, svojih pet nedoraslih otrok k sebi na voz in zadnjič prevaril pričakovanje naroda. Potem ga je poslal Tiberij v Sirijo z naslovom in polnomočjo imperatorja za njemu podložne dežele. V njegovem spremstvu so bili na Tiberijevo izrecno željo tudi Gnej Pizo in njegova soproga Plancina in drugo podobno zahrbtno orodje, ki se ni pridružilo zastoni.

Germanik je dobro čutil, da je v Rimu odveč. Kakor bi šel na zabanavo potovanje, tako stojično je nastopil to zanj tako usodepolno potovanje v svoje namestništvo. Obiskal je Atene, Nikopolis, šel skozi Tracijo in Makedonijo v Malo Azijo. Odtod čez otok. Rod, kjer je Pizona rešil iz morskih valov v Egipt. Tu je prodiral do Sijene in Elefantine. Od tam se je vrnil v Sirijo, kjer je kmalu nato umrl, kakor je rekel sam, zastrupljen od Tiberijevih podkupljencev.

Še enkrat mu je hitel ves Rim naproti in cela južna Italija — a to ni bil več on — slavni zmagovalec — ampak njegov pepel, katerega je v rokah v urni nosila njegova ponosna soproga Agripina, ki je v Brunduziju stopila na suho. Takrat je napolnila žalost zaradi njegove smrti in ogorčenost nad Tiberijem ne samo vso Italijo, ampak celo tedaj poznano zemljo.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA

števn. 18. S. D. Z., CLEVELAND, O.

V društvo se sprejemajo člani od 10 do 55 leta starosti. Zavarujete se lahko za: \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000, smrtnine. Za bolniško podporo pa se lahko zavarujete za \$7 ali pa \$14 na teden. V društvo lahko vpišete tudi otroke od 1 do 16 leta starosti. Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor.

Društvo zboruje vsako 3 nedeljo v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, 1115 Norwood Rd.; podpredsednik Josef Zakrajšek, tajnik John Vidervol, 1153 E. 61st St.; zapisnikar Jos. Zaveršek ml., blagajnik A. Basca, nadzorniki Anton Vidervol, Ant. Strniša in Josef Zakrajšek st. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar. Zastavonoša Ferd. Misič, Redar John Peterlin.

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25., K. S. K. J. V CLEVELANDU, OHIO.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za \$250, \$500 in \$1000 smrtnine. Društvo plačuje \$7 na teden bolniške podpore. V mladinski oddelki se sprejemajo otroci od 1.—16. leta starosti. Dr. zboruje vsako 1 nedeljo v mescu v Knausovi dvorani. Asesment se plačuje samo na seji, od 10 ure popoldne do 4. ure popoldne. Vsa nadaljna pojasnila dobite lahko vsaki čas pri društvenih uradnikih.

Predsednik John Widervol, 1153 East 61st Street.

Podpredsednik Joseph Žulič. Tajnik Ant. Fortuna, 1176 E. 61st St. Blagajnik John Melle. Zastopnik Joseph Rus, 6519 Bonna ave. Nadzorniki John Žulič, Anton Strniša in Joseph Ponikvar. — Zastavonoša Ant. Drečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar.

JOHN J. KERSTNIK & W. DZIEDZIC

REAL ESTATE, POSOJILA IN INSURANCE.

1455 So. Ashland avenue,

Chicago, Ill.

Prodajamo in kupujemo hiše, lote in farme po raznih državah. Zavarujemo posestva proti ognju, kakor tudi šipe (plate glasses) proti poškodbam ali uničenju. Pregledujemo abstrakte in izdelujemo vsa notarska dela.

Vsem se najtopleje priporočamo!

DRAGI ROJAKI IN FARANI PODZEMLJSKI!

Lepo svoto ste nam že poslali za nove zvonove in tudi domači farani so že veliko darovali, tako, da imamo že čez 74. tisoč kron. Ker je pa valuta našemu denarju nepričakovano padla, vsled časa je cena bronu podražena tako, da si ne bomo mogli zvonov kmalu naročiti, če vi še enkrat ne priskočite na pomoč.

Težko nam je, ko slišimo, kako slabi časi so tudi za vas prav sedaj v Ameriki, radi pomankanja dela. Toda kljub temu upam, da bo komu le še mogoče, kaj darovati v ta namen. Zakar naj bo moja že za naprej zahvala v tem, da bom prosil Boga, da bi vas varoval telesnih zla-

J. KOSMACH.

1204 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA
KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prezvamem barvanje hiš zunaj in notraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, najnižje cene. Rojaki obrnite se vaelej na svojega rojaka!

SLAVNEMU OBOJINSTVU

naznanjam, da popravljam in napeljujem vodne in plinovne cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jas izvršujem vsa dela najboljšo in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St. near Heyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

DENARNE

pošiljatve v Jugoslavijo potom pošte in kabla.

000

V DINARJIH IN DOLARJIH PO NAJNIŽJI CENI.

000

ŠIFKARTE ZA VSE LINIJE.

Pišite po cenik.

000

EMIL KISS, BANKIR

133 Second Avenue
New York, N. Y.

ZNIZANA VOZnja

Ker so nekatere linije znatno znižale svoje cene, se nudi ugodna prilika onim, ki so v kratkem namenjeni v stari kraj. Pišite nam po cene i vozni red parnikov.

Ako želite dobiti kakega sorodnika iz starega kraja nam pišite to tozadevna pojasnila.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, ne prezrite naše banke, ki vam nudi točnost in nizke cene.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
SLOVENSKO BANKO

70—9th Ave., New York City.

sti pa dušnih nesreč. V zahvalo bo pa tudi ne le na zvonovih utisnen, temveč se bo razlegal sleherni dan daleč na okoli, vaš hvaležni spomin.

V Podzemlju, meseca februarja 1922.

P. Remigij Jereb, župnik.
Miha Tomc in Martin Stefančič, Cerk. ključarja.

Darove se naj blagovili poslati na uredništvo Edinosti, ali pa na Martina Morentiča, City Hospital, St. Paul, Minn.

Ko pride tat v hišo, ne pomaga se skriti v kot. Vse bo odnesel, če ga ne zapodiš. Tat so rdečkarji. Katoliški Slovenci, ne v kot! Na dan! V obran! Pomagajte, da se časnkarstvo razširi! Vsa naša moč je — katoliški časnik.

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place,

Chicago, Ill.

Priporočam Slovincem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo ajdovo moko, fino salatno olje, doma narejeno kislno zeljo, importirani holandski mak, in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

POZOR IGRALCI HARMONIK!

JOHN WENZEL

1017 East 62nd Street,

Cleveland, Ohio

Stem odgovarjam na več pisem, da še vedno izdelujem in popravljam harmonike in to stalno od leta 1894, vedno v Clevelandu, Ohio. Medtem časom še nisem za nobeno drugo delo prijel. Kupujem in prodajam tudi že rabljene harmonike ali pa jih sprejemem v zameno. Za nadaljna pojasnila pišite, predno odaste drugam naročilo na:

FRANK TOMAŽIČ

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo salatno olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in se prepričajte!

1858 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

THE MINERS NATIONAL BANK EVELETH, MINNESOTA.

CAPITAL AND SURPLUS \$63,000.00.

TO JE BANKA, kjer lahko opravite vse v svojem lastnem jeziku. Imamo zaposljene uradnike, ki govore vaš jezik.

AKO ŽELITE hraniti denar, pridite k nam, da Vam pomagamo. Mi pošiljamo tudi denar na vse dele sveta, po najnižjem dnevnem kurzu.

AKO ŽELITE potovati v staro domovino pridite k nam po pojasnila. Pri nas dobite vsa pojasnila, ki se ga rabi glede potovanja. Mi vam prodamo tudi vozni listek za vsako parobrodsko črto skozi katerokoli želite potovati.

KADAR ŽELITE zavarovati svoja posestva, hiše ali karkoli že, pridite k nam da Vam zavarujemo proti ognju, poškodbam, ali uničenju. Mi zastopamo nanesljivejše in najsi-gurnejše zavarovalninske družbe.

NAŠA BANKA naj bo vaša družinska banka, kamor povabite tudi svoje prijatelje. Mi smo vedno hvaležni in veseli, kadar vidimo vas.

Bančni uradniki:

Jas. A. Robb, President. J. C. McGilvery, Vice-Pres.
R. M. Heskett, Vice-President. L. E. Johnson, Cashier.
F. S. Malley, Assist. Cashier. A. Nelson, Assist. Cashier.